

СПРАВА «ГЕЛЕТЕЙ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF GELETEY v. UKRAINE)

Заява №23040/07

Стислий виклад рішення від 24 квітня 2018 року

22 серпня 2004 року заявника та двох інших осіб було затримано за підозрою у вчиненні розбою та вбивства. Після затримання заявником було підписано протокол, у якому було зазначено, що він визнав свою вину, не мав зауважень з приводу його затримання та бажав мати захисника. Цього ж дня його було допитано слідчим як підозрюваного за участю захисника. Пізніше того ж дня заявник взяв участь у відтворенні обстановки та обставин події без участі захисника.

23 серпня 2004 року слідчий виніс постанову про призначення заявнику захисника та допуск його до участі у провадженні. Того ж дня заявник у присутності захисника взяв участь у ще одному відтворенні обстановки та обставин подій під час якого визнав свою вину та надав додаткові деталі щодо розбійного нападу та умисного вбивства.

26 серпня 2004 року мати заявника підписала угоду з адвокатом про надання її сину правової допомоги. Того ж дня адвокат звернувся до прокурора, який надав йому дозвіл представляти заявника замість захисника, призначеного слідчим. Згодом, під час перегляду відеозапису відтворення обстановки та обставин події заявник у присутності адвоката відмовився від своїх попередніх зізнавальних показань.

18 лютого 2005 року досудове слідство було закінчено, та заявнику разом із двома іншими особами було пред'явлено обвинувачення у вчиненні розбою та вбивства.

Під час розгляду справи в Апеляційному суді Закарпатської області заявник заперечував свою участь у розбої та вбивстві та відмовився надавати будь-які показання. Він стверджував, що його попередні зізнавальні показання не є доказами, оскільки були надані під тиском і з порушенням його права на захист.

Вироком апеляційного суду заявника було визнано винним у вчиненні інкримінованих йому злочинів та призначено покарання у виді позбавлення волі строком на п'ятнадцять років. Заявник оскаржив вирок до Верховного суду, зазначивши, що його представляв не обраний ним на власний розсуд адвокат, а призначений слідчим проти волі заявника. Він також стверджував, що йому не надавалась допомога жодного захисника під час відтворення обстановки та обставин подій. Однак, касаційну скаргу заявника було залишено без задоволення, а вирок апеляційного суду без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 та підпунктом «с» пункту 3 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з порушенням його права на захист та на відсутність справедливого судового розгляду. Зокрема, заявник скаржився, що йому не було надано правову допомогу під час відтворення обстановки та обставин події 22 серпня 2004 року, та що його засудження ґрунтувалося на його зізнавальних показаннях.

Розглянувши скарги заявника, Європейський суд звернув увагу, що його було затримано за підозрою у вчиненні вбивства з обтяжуючими обставинами та розбою, а отже, відповідно до практики Європейського суду, заявник мав право на доступ до захисника під час проведення першого допиту та слідчих дій, пов'язаних з цими злочинами. Крім того, Європейський суд зауважив, що участь захисника також була обов'язковою відповідно до національного законодавства, оскільки заявнику загрожувало покарання у виді довічного позбавлення волі у зв'язку з висунутим проти нього обвинуваченням.

У своїх висновках Європейський суд вказав, що у цій справі показання заявника, надані ним за відсутності захисника під час відтворення обстановки та обставин подій 22 серпня 2004 року, вплинули на всі його подальші показання. Крім цього, Європейський суд зауважив, що у своєму вирокі суд першої інстанції посилався на докази, отримані в результаті відтворення обстановки та обставин подій, яке було проведено з порушенням права заявника на захист. З огляду на зазначене вище, Європейський суд дійшов висновку, що порушення права заявника на захист підірвало справедливість провадження в цілому та констатував порушення пункту 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції.

Заявник також скаржився за іншими статтями Конвенції. Розглянувши їх, Європейський суд дійшов висновку, що вони не виявляють жодних ознак порушень прав і свобод, гарантованих Конвенцією, і визнав цю частину заяви непринятною.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги заявника щодо відсутності захисника під час відтворення обстановки та обставин події 22 серпня 2004 року та права заявника бути представленим захисником, обраним на власний розсуд, а решту скарг у заяві — непринятними;

2. *Постановляє*, що було порушення пункту 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції у зв'язку з ненаданням заявнику правової допомоги під час відтворення обстановки та обставин події 22 серпня 2004 року;

3. *Постановляє*, що немає необхідності окремо розглядати скаргу заявника щодо відмови у доступі до захисника, обраного ним на власний розсуд;

4. *Постановляє*, що встановлення порушення само по собі становить справедливу сатисфакцію будь-якої моральної шкоди, якої зазнав заявник;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».

Інформацію надано Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини